

- 1) Personer, der ved et af universiteterne eller en anden højere uddannelsesinstitution her i landet har bestået kandidateksamen, magisterkonferens eller anden afsluttende eksamen end den teologiske.
- 2) Personer, der har bestået lærereksamen ved et seminarium her i landet med liniefag i kristendomskundskab/religion.
- 3) Personer, der har bestået studentereksamen eller HF-eksamen eller 5 enkeltfagseksaminer under HF i følgende fag: Dansk (skriftlig og mundtlig), engelsk eller tysk fællesfag, historie, samfundsfag og religion, og som har gennemført en uddannelse af mindst 3 års varighed.

Forslaget nævner som vilkår for at opnå tilladelse til at søge præstestilling, at vedkommende er fyldt 35 år og har bestået en prøve, der i sværhedsgrad nærmer sig den teologiske kandidateksamen.

Som alternativ til det citerede forslag har udvalget foreslået, at de under pkt. 1-3 angivne persongrupper helt lades ude af betragtning.

Begge forslag er udtryk for ønske om en begrænsning af de persongrupper, der – bortset fra i præstemangelsituationer – bør kunne komme i betragtning som ansøgere til præstestilling.

Forslagene er endvidere udtryk for ønsket om en skærpelse af kravene til teologiske kundskaber hos disse persongrupper.

Forslag fra de teologiske fakulteter

På grundlag af udvalgsforslaget fremkom de to teologiske fakulteter i efteråret 1983 med et selvstændigt forslag til en ny lov.

Baggrunden herfor var, at udviklingen, siden udvalget havde udarbejdet sine statistiske analyser, havde ændret sig afgørende. Der var i forhold til det af udvalget forudsatte dels indtrådt en stigning i optagelsestallene til de teologiske fakulteter, dels en stigning i antallet af teologiske kandidater.

Denne udvikling indebærer, at der ikke vil kunne påregnes nogen mangel på ansøgere til præstestillinger, selvom ansøgerne begrænses til teologiske kandidater.

Desuagtet lægger fakulteternes forslag sig tæt op ad udvalgets forslag.

Fakulteterne foreslår dog prøvens tilrettelæggelse og afholdelse overladt til fakulteterne, der i forbindelse hermed vil anvende meritoverførsel og ækvivalensvurdering. Endvidere foreslår fakulteterne åbnet mulighed for, at kirkeministeren, når der er behov herfor, kan rekvirere undervisning på universiteterne, hvorved særligt er tænkt på præstemangelsituationer. I sådanne situationer inde-

holder forslaget således mulighed for en særuddannelse sideløbende med den teologiske kandidatuddannelse.

Kirkeministeriets forslag

Udviklingen i ansøgerantallet til præstestillinger kan illustreres ved, at der i 1980 var gennemsnitlig 4 ansøgere til en ledig præstestilling, hvorimod der i 1984 var gennemsnitlig ca. 15 ansøgere pr. ledig præstestilling. Samtidig var antallet af ledige teologiske kandidater stigende.

En revision af lov om adgang til præsteembeder måtte derfor tage sit udgangspunkt i, at der ikke var grund til at påregne mangel på ansøgere med teologisk kandidateksamen.

Dermed var den afgørende forudsætning for udvalgsforslaget – og for så vidt også fakultetsforslaget – bortfaldet, og nye overvejelser var påkrævede. Som grundlag herfor udarbejdede kirkeministeriet allerede i foråret 1984 et nyt udkast til lovforslag.

Dette udkast fastholdt som hovedprincip, at ansøgere til præstestillinger skal have bestået teologisk kandidateksamen. Udkastet gav imidlertid fortsat mulighed for at tage andre end teologiske kandidater i betragtning som ansøgere.

Ved afgrænsningen af, hvem der burde kunne komme i betragtning, lagdes vægt på:

- a) at det sikredes, at disse personer var i besiddelse af kundskaber navnlig i de bibelske fag, der tilnærmelsesvis svarer til de krav, der stilles ved teologisk kandidateksamen. Tilsvarende gjaldt med hensyn til salmebogkundskab.
- b) at der ikke etableredes nogen præsteuddannelse som alternativ til universitetsuddannelsen.
- c) Da det særlig er andre erfaringer indvundet i praksis på grundlag af andet uddannelsesforløb end den teologiske uddannelse, som kan tilføre folkekirken nye og væsentlige elementer, burde de, der skulle kunne tages i betragtning, have nået en vis alder, der blev foreslået fastsat til 35 år.

Bag udkastet lå den principielle opfattelse, at er de under a)–c) nævnte forudsætninger opfyldt, er den tidligere uddannelses art irrelevant. Hvordan den fornødne teologiske viden er erhvervet, er uvæsentligt, blot det konstateres, at den er til stede.

Tilstedeværelsen af de fornødne teologiske kundskaber tænkes påset gennem afholdelse af en særlig prøve. Da denne prøve ville være omfattende og krævende, fandtes det rimeligt at give interesserede mulighed for først at underkaste sig en